

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:
Négy hasabos peti sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többszöri hirdetések alkalmán jutányos áron vételnek fel. Bélyeg díj minden külön bejelölés nélkül.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
Nyilvántartási költségek minden peti sora 50 krajczár.
Hirdetéseket felvételnek a szerkesztőségben az kiadónálvalában. (Nagy-uj-utca 1709. sz. a.)
Kéziratok nem adóznak vissza.

Férfi chifon ingek
a hírneves Schroll-féle chifonból
1 forint 90 krajczár, 2 forint 20 krajczár, 2 forint 60 krajczár
GALLÉROK.

Előfizetési árak
helyben, vagy postán küldve:
Égész évre 10 forint — kr.
Félévre 5 — — —
Negyedévre 2 — 50 —
Egy hónapra 1 — — —
Egyes szám 4 kr.
Alap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca 1709. sz.) bérmentve küldendő.
Előfizethető helyben:
Tegoldi K. Lajos Könyvkereskedésében, és a kiadónálvalában. (Nagy-uj-utca 1709. sz. alatt.)

A nemzeti nevelésről.

Irta és a tanáregyesület ideai közgyűlésén felolvasta:
Dr. Öreg János.

I.
Valamint az egyes természetes személynek, úgy a személyek társulásából alakult legnagyobb mesterséges személynek, a nemzetnek is legfőbb célja egyfelől az önfentartás, másfelől a természettől bejéle oltott összes tehetségeknél minél tökéletesebb kifejtése, hogy ennek folytán rendeltetését, hivatását elérhesse: teljesíthesse.

És valamint az egyes személyt a célja elérésében mi sem segíti annyira elő, mint a nevelés, vagyis azon tervszerű behatás, amelyeket egyik okos lény avégből gyakorol a másik okosságra hivatott lényre, hogy az rendeltetését összes erői és tehetségeinek minél tökéletesebb kifejtése által, minél tökéletesebben elérhesse: úgy a nemzeteket is csak az ily okos, tervszerű behatás teszi képesekké arra, hogy helyöket a többi nemzetekkel szemben megtarthassák, létüket az egymással folytatott verseny és küzdelemben biztosíthassák. Ugyanazért, ha fontosnak tartjuk az egyén nevelését: kétszeresen fontosnak kell tartanunk a nemzetét, mert az egyént elhalása esetén a természet utódaiban másokkal pótolja: de a nemzet, ha egyszer meghalt, annak számára nincs felámadás.

Ilyen fontos levén a nemzeti nevelés, vagyis a nemzet nevelésre hivatott fiatalágának nemzeti szellemében való nevelése, reméltem nem veszi tölem rossz néven a közgyűlés, ha idejét e tárgyra vonatkozó nézetemnek elsorolása végett igénybe veszem, habár tudom, hogy e körben, ez egyesületben e dologról megszólván mi újat sem mondhatok, mivel a protestans tanárság mindenkor azt tekintette hivatásának, hogy nemsak embereket, hanem egyuttal hazafiakat is neveljen s a mi iskoláink a nemzeti érzés, gondolkodás és akarás fejlesztésének mindenkor veteményes kertjét képezték. Mindamellett, habár újat nem mondhatok is: azért talán még sem lesz egészen érdektelen fejtegetésem, mivel a tárgy fontossága megérdemli, hogy minél többen, minél több oldalról szóljanak hozzá. Vannak dolgok, a melyeknek százasoros ismétlése sem árt s ilyen a hazafias nevelés kérdése.

Ennek tudata bátorít arra, hogy türelmüket néhány percze lefoglaljam s becses figyelmeket fejtegetéseim számára teljes tisztelettel kikérjem.

A nemzeti nevelés, vagy más szóval a nemzet szelleme szerint való nevelés fogantatását hathatósan követeli első sorban magának a nevelésünkre bizott egyének érdeke. Minthogy ezen egyén nem egyenesen az emberiség tagja, hanem közelebből azon családé, a melynek kebeléből származott s azon nemzeté, amelyhez családja a közös eredet, érzés, gondolkodásmód, nyelv, életemények és lakóhely folytán tartozik: eltévesztenék nevelői feladatunkat, ha növendékünknek ezen viszonyaitól eredő s bizonyára jelentékeny sajátosságait is tekintetbe nem vennék.

Sőt egyáltalán kérdés tárgya, hogy a legmagasabb eszmény, az általános emberszeretet, valószínűleg volna-e ezen közelebbi életviszonyok mellőzésével. Családunk, nemzetünk érzés és gondolkodás módját úgy értjük, szükségét úgy érezzük, mint a tulajdon magunkét: ennél fogva segíteni is készebbek s képesebbek vagyunk rajtok, mint a tőlünk messze vidékek, idegen nyelv és szokások által elválasztottakén Ritka azon ember, a ki az egész emberiséggel valami jót bírna tenni, legfőkébb annak egyes töredékeire terjedhet ki működésének határa. S ez esetben nem a legtermészetesebb-e, ha jótékonyságunk gyakorlására saját honfiaink körét választjuk, midőn különben is, a mit ezekkel teszünk, annyi, mintha az egész emberiséggel cselekedtünk volna. Ide járul, hogy saját erőinket s tehetségeinket is legkönnyebben

fejtsük ki a rokon-érzések s gondolkodásuk körében, azon műveltség talaján, a melyet nemzetünk saját szelleméből a multban kifejtett. Mindezen tények a nemzeti nevelést határozottan ajánlják és sürgetik.

Egyébiránt a nemzeti szellemben való nevelést az egyéni érdeken kívül magának a nemzetnek jóléte s a természettől bele oltott önfentartási vágya is mellőzhetlenné teszi. Minden nemzet ugyanis közvetlenül az őseitől öröklött érzés és gondolkodásmód s ezek kifejezője a nyelv által tarthatja fenn jellemét s önnön magát. Közvetve pedig nagy befolyása van arra azon körülménynek is, ha a nemzet független államot birt alapítani s fenntartani. Ilyen esetben maga levén ura tetteinek, csakis önhibéja, vagyis tudatlansága, idegen népek majmolása s az őseitől öröklött szellem iránti közönyössége folytán veszítheti el nemzetiségét. Államiságát külérőszak, idegen nemzetek beavatkozása megsemmisítheti, de nemzetiségét csak úgy veszíti el, ha maga mond le önmagáról, vagy önként tépi szét azon kötelekeket, a melyek eddig nemzetéhez fűzték.

A nemzeti nevelés ügyét különösen nálunk a legújabbban kiélekedett s mindinkább elmérgesedett nemzeti kérdés teszi kiváló fontosságúvá. — Az olyan nemzetek, a melyek egységes népfajból állanak, a melyeknek nyelve, szokásai, multja, érdeke azonos: a nemzeti nevelés kérdését könnyű szerével megoldhatják. De már a vegyes népfajokból, s kiváltképen külön nyelvvel bíró nemzetiségekből álló nemzetek, a miőt a miénk is, sokkal nehezebb helyzetben vannak. A mióta Olaszország, Németország népei egységes nemzeté tömörültek, a mióta szomszédunkban a mi nemzeti-egységeinkkel rokon népfajok önálló államokat alkottak, a mi nemzetiségeink nem az államot alkotó s fenntartó nemzethez, hanem kifelé huznak s az összetartás helyett elszakadási törekvéseket táplálnak.

Ámde ha ők jogosnak tartják illetlen törekvésüket, a miénk sem jótalan, a mi nem lehet egyéb, mint államiságunknak, nemzeti létünk védpajzsának fenntartása. S e tekintetben három ut áll előttünk. Az első az, hogy a nemzet testének erősítése végett abba az idegen nemzetiségeket beolvasztjuk; a második, ha saját nemzetiségünket a többieké rovására kizárólagosan fejlesztjük s a harmadik, ha azt az irányt követjük, a mit eddig tettünk: tudniillik, meghagyva az idegen nemzetiségeknek azon jogot, hogy a saját nemzetiségüket tehetségük szerint fejlesszék, mi is úgy fejlesztjük a magunkét, a hogy Isten tudunk adta.

Az idegen nemzetiségeknek a saját nemzetünk testébe való beolvasztása kétféle uton lehetséges, vagy erőszakosan, kényszerítés útján, vagy pedig szép szerével, úgy, hogy azok a nemzeti eszmének önként meghódoljanak s a nemzet testébe mintegy maguktól beolvadjanak. Az első módot azonban csak nagy és hatalmas nemzetek gyakorolhatják, a melyeknek az idegen nemzetek rokon-vagy ellenszenvével nincs miért törőniök, ezek a magok erejének gyarapítására mindazon módot bátran megragadhatják, a melyet a hatalom joga kezeikbe szolgáltatott. A német, az orosz vakmerően germanisál, russificál, amaz, úgy, hogy az elsassi iskolákban nemcsak a francia nyelv tanítását, beszélését, de még a francia könyvek olvasását is elűltja, emez pedig nemcsak nyelvét és vallását tolja rá az idegen nemzetiségekre, de ha teljesen hajthatatlanoknak bizonyulnak, még birodalmából is elűzi őket.

Mi nekünk nem tanácsos, hogy ilyen módon magyarosítsunk. Mi a külnemzetek rokonszenvét nem nélkülözhetjük, a mely azonban ellenünk tódulna, mihelyt az erőszakos magyarosítás vádját joggal vethetnék szemünkre. Most is sok bajunk van a miatt, jól lehet ilyen törekvésekkel csak méltatlan rágal-mazóink vádolhatnak bennünket.

Egyébiránt a nemzetiségek erőszakos beolvasztásának különben sincs állandó fogantaja. Az erőszak erőszakot, ellenszenvet szül s csak alkalomra vár, hogy elnyomója ellen fordulhasson. Csak az a nemzetiség a miénk, a mely önként, szívből, rokonszenvből csatlakozik hozzánk, ezt pedig kierőszakolni nem lehet, hanem csak úgy nyerhető meg, ha velők magunkat megszeretjük, intézményeinket, műveltségünket megkedveljük, s meggyőzzük őket arról, hogy velünk egyesülve sokkal nagyobb jólétet, boldogságot, szabadságot szerezhetnek magoknak, mintha irántunk ellenséges indulattal viseltetnek, vagy ha tőlünk elszakadva, más nemzetekhez csatlakoznának. E tekintetben megtegte nemzetünk törvényhozása mindazt, a mit öngyilkosság nélkül megtehetett. A nemzetiségekre vonatkozólag oly szabadelvű törvényeket hozott, hogy azoknak oltalma alatt önmagokat tetszésük szerint fejleszthetik, anyagi s szellemi előhaladásukat biztosíthatják s az államot alkotó s fenntartó nemzetiséggel egyenlő jogokat s szabadságokat élvezhetnek; de már ennél többet, ha csak államiságunktól meg nem akarnak fosztani bennünket, csakugyan nem követelhetnek tőlünk.*

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése jul. 11-én. —

Mielőtt a képviselőház tegnap a valuta rendezésére vonatkozó javaslatot tárgyalását megkezdte volna, kinos jelenet keletkezett az elnöknek tervezett államesinje következtében, melylyel a házszabályokat leszavaztatván, helytelenül akarta interpretálni. A ház hivatalnokainak új szabályzata volt ugyanis első tárgy gyanánt az ülés napirendjére téve. Gróf Apponyi Albert a kérdés fontosságára való tekintettel azt kérte, hogy tárgyalása öszre halasztassék. Ebbe sem Wekerle pénzügyminiszter, sem Széll Ákos előadó beleegyezni nem akart.

Az elnök szavazás alá bocsátván a kérdést, Apponyi propeozíciója 53 szavazattal 42 ellenében elfogadtatott. Ezzel a megjelöléssel szemben az elnök ahhoz az eszközöz akart fordulni, hogy kimondta a ház határozatképtelenségét, csak 98 levén az összes szavazatok száma. Az ily utólagos konstatálása ellen azonban a határozatképtelenségnek. sorra tiltakoztak báró Jeszenszky László, Horváth Gyula, gróf Apponyi Albert, a kívül több tekintetben gróf Tisza Lajos is egyetértett.

A vita ily eredményét látván, elnök visszavonult a maga álláspontjával és a ház tisztviselőinek új szolgálati pragmatikája tényleg csak öszszel fog tárgyalatni.

Ez incidens után következett a valuta reform tárgyalása. A vitát Hegedűs Sándor vezette be.

Utána Wekerle Sándor pénzügyminiszter állott fel, hogy kifejtse a kormányának a javaslatokban letüköröződött álláspontját és feladatait a legközelebbi jövőre, előadja, míg a készfizetések tényleg meg fognak kezdődni. — Nyilatkozatai az átmeneti árfolyam, az aranybeszerzés és az értékpézn dolgában az előadó által kifejtett nézetekkel egyezők. A miniszter azonban felhagyta az alkalmat arra, hogy megadja a választ azokra a kívülről eredt támadásokra, a melyek a valutareform és különösen a reláció ellen két hónap óta intéztek. A miniszter ezekkel szemben különösen azzal az érvel védte meg a 119-es árfolyamot, hogy a megállapítása óta lefolyt két hónap alatt az árakban semmi lényegesebb változás nem történt. Wekerle végül hangsúlyozta azt a nagy hatást, a melyet a reform az egész közgazdasági életünkre gyakorolni fog.

Öt percznyi szünet után következett Gaál Jenő (pécskai), a ki a javaslatokat a nemzeti part nevében szintén elfogadta és az időt a reform keresztülvitelére úgy pénzügyi, mint politikai szempontból helyesen megválasztottan jelentette ki.

Az ülés utolsó szónoka gr. Szapáry László volt.

BELFÖLD.

Az oláh izgatók ellen. Hunyad megye főispánja energikus hangu rendeletet bocsátott ki az alantas hatóságokhoz, a melyben utasítja őket, hogy az oláh izgatók viselkedéséről

* Ez is nagyon sok. Ujabbkori törvényhozásunknak legnagyobb bakióvése éppen a nemzeti törvény volt. Szerk.

sét figyelemmel kísérjek és a törvény teljes szigorát alkalmazza velük szemben.

Beszámolás a honarútlásról. A Tribuna közli dr. Lukacsiu Vazul laczfalusi lelkész egy körlevelét elbarátaitoz címzeve, a melyben öket július 18-ra, Laczfalúra értekezletre hívja meg, hogy beszámolhasson becsi utjáról és hogy megbeszélhessék a követendő magatartást a tordai és aradi dolog után.

A laczfalusi betiltott oláhgyűlés meghívóját közli egy vidéki lap. Ennek a meghívónak az ötödik pontja olyan, hogy az államnyesség fizelmét erősen provokálja, mert valóságilag lázít. A famózus ötödik pont így hangzik: »Mintán a fernezelyi ugynevezett dinamiterénylet rendezése; a tordai, szilagy-somlyói és aradi basibozukok hallatlan vandallizmusa által elkövetett kvalifikálatlan eljárás következtében konstatálva lett az a szomorú tény, hogy a tényleges kormányzat alatt személys és polgári becsületünk, életünk, vagyunkunk, a közcsend és a honpolgárok egyetértése ellen a legvadabb merényletek követnek el fesztelentül, egész nyilvánosan »palam et publice« az országbeli köztekinélyek tudatával s közreműködésével, az értekezlet nyilatkozik ezen merényletekkel szemben s meghozza az illő határozatokat, hogyan védjük becsületünket, békénket, vagyunkunkat s életünket.«

Interpelláció az oláh ügyben. A képviselőház holnapi ülésén Meszlényi Lajos orsz. képviselő — hir szerint — interpellációt terjeszt Szapáry Gyula gróf miniszterelnök elé, kérdve, mit szándékozik tenni a magyar kormány a magyarországi románok mozgalmával szemben. Az interpelláló képviselő szóba fogja hozni: nem volna-e célszerű ama kéressel járulni az európai hatalmakhoz, küldeniek ki interparlamentaris bizottságot, mely a románság helyzetét megvizsgálván, maga győződnék meg, hogy a Magyarország ellen hangoztatott vádak vakmerő koholmányok.

KÜLFÖLD.

Föltételes orosz barátság. Párisban forradalmi meeting volt a minap az általános amnesztia érdekében. Volt a meetingnek egy pikáns epizódja. Rochefort barátja, Roche egy orosz fiatal embert hozott magával, a ki nemzeti ruhába volt öltözve. Természetesen Eljen Oroszország! kiáltásokkal üdvözölték. Erre a szöszéken álló szónok közbevetéggel: »Igenis, éljen Oroszország, de vesszen a cászár. Eljenek a nihilisták!«

A műszaki csapatok feloszlátása. A műszaki csapatokat — mint Becsből írják — felfoják oszlantni az egyesítik az utász-csapatokkal. A tíz műszaki zászlóaljat ugyanannyi utász zászlóaljja alakítják át, hogy a mostani 5 utász-zászlóaljjal együtt tizenöt utász-zászlóalj lesz a hadseregnek. Az átalakítással nem sokáig várnak, már a jövő évben a két műszaki csapat feloszlátásával együtt még más ezzel össze függő változásokat is tesznek a hadseregben. A reorganizáció lényeges részletei eddig ismeretlenek.

A román trónörökös házassága. Brüsszelből táviratozzák, hogy a román trónörökösnek, Mary edinburgi hercegnővel történendő egybekelésének sem ideje, sem pedig helye nincs eddig meghatározva. Viktória királynő iránt való tiszteletből ő reá bízák az elhatározást.

Ravachol kivégzése. Ravacholt, mint egy moribrisoni távirat jelenti, tegnap hajnali felőkör kivégezték. Ravachol a fogházból a vérpádig vezető uton a Carmagnolt énekelte. A guillotine lepeőjére érve, így szólt a hóhér segédeikhez: »Hagyjátok beszélni!« de ezek megragadták és előhurcolták, mire Ravachol újra a Carmagnolt énekelte. Ravachol akkor is énekelte a dalt, mikor a kés lecsapott a nyakára.

II. Rákóczi Ferencz hamvai.

Irta s a Magyar Történelmi Társulat 1892. május 15-kén tartott negyedszázados emlékünnepén felolvasta:
Thaly Kálmán, alelnök.

(Folytatás)

A superieur említé, hogy ő — az internuntiusától az engedélyt megkapván, — néhány szerzetesársával mindjárt lement volt a kriptába, nevezetesen a déli szentély alattiába, annak szerkezetét újból szemügyre venni. Megfigyelték, hogy a sírbolt a maga egészében épen úgy van boltozva s hasonló harmas kupolával bír, mint font maga a templom; csakhogy itt a középső kupola is zárt. A délkeleti kupola vizsgálatából meggyőződtek, hogy a fejedelem és anyja nem — mint ők eddig hitték — külön sírúregben nyugosznak (mert ott ilyen

knak
rekitűnően alkalmas
szenet
szállítva.

ANÓ ur által.

atin,
ritők

eghivókat

nines); hanem a földtől 4—5 ölnyi magasban, az alsó kupola boltozata mellett, vagyis, mint a szerkezettől következtethető; a kupola mellettkartányai és a templomalapzat kövezete között lévő térségben kell rejteni koporsóknak. Ugyanis közepén a kupola félgömböszerű domborulata miatt lehetetlen, — nem lévén ott a talapzatig koporsó-magasságnyi tér. En a rendházfőnök ur kombinációja helyességét az elhunyt fejedelem kamarásának, Mikes Kelemennek följegyzésével erősíthetem meg, a ki 1735. július 18-iki levelében ura temetéséről ezt írja: „Sirt pedig azon a helyen a stá k, a hová temették volt az Urunk anyját.*) Ehhez képest nem boltozott üregről: hanem a talapzat kockáinak fölszedése után az ezek alatt s a kriptaboltozat fölött s illetőleg mellettfeltöltött földben — a s o t t s i r r ó l van szó, még pedig Zrinyi Ilona sírhelyén: vagyis — feliratos emléklapjának állóhelye szerint — az egyház negyedik ablaka alatt, a déli főfal mentében, tehát e közt és az alsó kupola domborulata között, emettől jobbra.

Minthogy azonban magának a fejedelemnek Rákóczi-czimeres és feliratos sírlapja nem ott, hanem ezen helytől valamivel távolabb, a kupolától nyugatra van a talajkockák közé — a mellékrajz irányával keresztben — letevé; legegyszerűbbnek tetszett előttünk mindenképp az konstatálni, hogy ez a sírkölap nentalán valami lépeszerűes lejárattal földé, avagy a fejedelem koporsója közvetlenül alatta fekszik? Mert az utóbbi esetben azonnal célhoz jutnánk. Elhatároztuk azért legelőbb erről győződni meg. De a Rákóczi fehérmárvány síremléke oly roppant kőlap, hogy csak igen nagy munkával és bontással, emelő vasrudakkal, számos munkás egyesült erejével volna helyéből kiemelhető; a lazarisztá atyáknak pedig teljesen megbízható, a titkot ki nem felecsőző házi munkás csupán egy allott rendelkezésükre, — s idegen munkásokat alkalmazni ezen sírbontási műveletre, az 1839-iki sajnó tapasztalat után nem mertek. És így abban állapotunk meg, hogy a fejedelem nagy sírkölapja maradjon helyén, mozdítatlanul; hanem olyan módon jusunk alá, hogy a munkás a közte és a kupola közötti talajkockákat az oltár felőli oldalon szedje föl s ott ásson le a földbe, a sírkölap alá. Lobry azt ajánlja, hogy ő ezt a munkát — mely tulajdonképen még csak előmunkát — ez idő kimélete céljából mindjárt a délelőtti isztentisztelet befejezte után el fogja kezdeni az említett házi munkással, minthogy a talapzat fölszedése és a föld kihányása a szük téren hosszabb időt vehet igénybe. A mint azonban a munkás nentalán koporsó nyomára, avagy hullamaradványokra találva bukanni: akkor tüstént abbahagyatja a munkát vele, a mi odaérkezésünk percéig. Mivel pedig Bonetti érsek d. u. 2. órára ígérkezett eljönni: akkor legyünk ott mi is, hétfőn, október 7-ikén. — Ebben maradtunk.

A nevezett napon dében Fraknoi és én tudattuk bizottsági tagtársainkkal, hogy mi a lazarisztáknál fogjuk kutatásainkat folytatni, s ott leszünk elfoglalva egész delután. (Ők, természetesen, könyvtári és levéltári kutatásokat gondoltak.) Nagy várakozásokkal eltelve mentünk le a szép, tiszta, verőfényes őszi napon barátommal Galatába, én Mikes Kelemen munkájával s tárcza-jegyzőkönyvvel kezembem. A

A „DEBRECZENI” TÁRCZAJA.

Az álarcz.

— Elbeszélés. —
Írta: DYHERRN GEORGE BR.
Fordította: **Biró Irén.**
(Folytatás.)

— Az előadás a legnagyobb fényvel volt kiállítva; egy képek fekete bársony szolgálat háttérrel; Freya megjelen és Sigurdot, a női szépség megvetőjét legyőzi. Ez volt az utolsó és leghatasosabb kép.

A zenekar vonós hangszereken Chopin F. dur balladáját játszotta s a függöny lassan fölemelkedett. A színpadon hegyes vidék volt látható, a bükk és tölgyfák lombjai zöldes fényvel voltak megvilágítva; a szikláról hegyi csermely csörgedezett le és körülte mindenütt szederbokrok, mohok és kek hangvirágok.

A dacos Sigurd fejet lehajtva térdelt, egyik karját mintegy védelemre fölemelve, — másik kezét pedig homlokára szorította és eljött Freya, a női szépség ideálja. jobb karját parancsolólag kinyújtva, fenséges arczát a térdelő felé fordítva — Lia és Hypolit. Mozdulatlanul állott a gyönyörű asszony; átszellemült arca megdicsőültnek látszott, — zemei tulvilági fényben ragyogtak, gyönyörű alakja a gáz teljes világításában állott és az árnyékban térdelt Sigurd, kit tekintetével elbűvölt; a férfi fekete haja homlokára hullott, az ezüst páncélöltözet pompásan állott arányos, — nyulank alakján, — a fekete bársony pedig sötét háttérét képezte a kép mögött.

A nézők mindnyájan beismerték, hogy sohasem láttak szebb párt, de senki sem sejtette, hogy minő gondolatokkal voltak ők elfoglalva. Az előképet kétszer kellett ismételni; ők nem mozdultak és mint egy elbűvölve maradtak helyükön, midőn a függöny ismét fölemelkedett.

St. Benoit rendháza érve még valamivel 2 óra előtt, — már ott találtuk Lobry supérieurnél Bonetti internuntius, s Vachette, Droitecourt, Romon lazarisztá atyákat, kikhez utóbb, már munkaközben, még egy kettő járult. A rendházfőnök tudatá velünk, hogy a délelőtti előmunkálatok a megbeszélte mód szerint végbementek, a föld ki van már hányva; és mivel a fejedelem sírkölapja alatt koporsó oldalára találtak: ő a munkát rögtön felbement, — most folytathatjuk.

Miután a 3-ik pont alatt említett reversálunkat a missió-főnöknek átadtuk, kis csapatunk a palmyrai érek vezetése alatt megindult a templomba.**) Ennek bejáratánál várakozott reánk a munkában segédkező néhány lazarisztá szerzetes fráter, kik harátesuháik elé nagy zöld vászonkötényt kötöttek s kezeikben földhordó kosarakat, vaslapátot tartottak, továbbá kétágu feszítő-csakánnyal vállán a kolostornak kőmíves-mesterséghez értő házi munkása: egy jóképű, igazi török típusu s csakis a török nyelvet beszélő ember; a kit u. l. a lazarisztá missió papjai térítették át, s azóta itt van alkalmazva rendházukban. Főltétlen hűségű, becsületes ember; e délelőtti előmunkálatot is ő végezte. Mindnyájan belépünk az egyházba, melynek ajtaját utánunk belülről bezárták s a supérieur rendeletéből a fráterek egyike folyvást ott állt őrt.

Egyenest a déli oldalhöz szentélybe menénk, honnét a padok el valának rakva, Rákóczi sírkölapja mellett az oltár felől a talajkockák fölszedve, s vagy másfél méter mély gödör ásva; az ebből kihányt föld nagy halmot képezett. E föld egészen száraz porból s törmelékéből állt, közte igen sok mészdarabbal. A talajkockák alja ugyanis e helyen, mint Lobry mondá, oltott mészzel találtatott beöntve, a mit nyilván 1839-ben, a sírok ujra befödésekor cselekedtek, talán a hullaszag főtárolásának megátolása céljából, hanem oly barbár-módon, hogy az olvasztott més — a mint csakhamar meggyőződünk — a sírkölap alatti, már földetlen koporsóba is behatolt, a holttestre.

A munká'atokat én és a rendházfőnök valánk vezetőnk. Leereszkedém tehát a gödörbe Lobryval s a'ánéztünk a fejedelem sírkölapjának. Ekkor tűnt csak ki, hogy e nagy fehérmárvány- emléktábla mekkora kötömegeből áll; ugyanis vagy másfélaraszt vastagsága s alsó lapja nincsen simitva hanem csak vésővel darabosan nagyolva. Nem is egyenlő átméretű mindvégig, hanem az északnak fekvő, vagyis a czimer körüli része a kőlap közepéig vastagabb, mint a fal felőli rész. Főlemelése, roppant súlyánál fogva, nagy erőt kívánna. — De erre nem

*) L. Mikes Kelemen: „Törökországi Levelek.” Toldy-féle kiadás, II. köt. 66. l.

**) Ezen sírbontási kutatásainkat érttettem akkor, midőn 1889-iki jelentésemben így írtam: „Kutatásaink legnevezetesebbikét pedig október 7-kén — maga a konstantinápolyi patriarcha-helyettes, Msgr. Bonetti palmyrai érsek s pápai internuntius Excia is, — a ki szintén a lazarisztá rend tagja, — megítiztelé jelenlétével.” (Századok, 1890. évi folyam, 3. l.) Többet s világosabban lelepleznem akkor még a két évi titoktartás kötelező pesése tiltotta.

Most vidám kacagást hallott a téréplő.

— Szegény legyőzött! mondá Lia szánakozó hangon, holnap minden újságban olvashatja, hogy Hypolit gróf, a női szépség megvetője, le van győzve. Azt hiszem, nagyon jól néztünk ki; talán ha örökké ott kellett volna állanom, — sem fáradtam volna el.

Senki sem volt a színpadon, mert a többi szereplők mind siettek az álarczos bárra átöltözni, mely most vette kezdetét.

Sigurd megszorította Freya kezét s ennek ajkán elhaltak a trefáló szavak, — midőn a mellette álló férfi komolyságát látta.

— Már késem van térdelpni, mondá, de ön meg fog engem hallgatni, Lia, csak egyetlen egyszer!

A nő reszketett; Hypolit oly erősen szorította kezét, mintha soha többé nem akarna elbocsátani.

— Hol, mikor? kérdezte ismét.

— Legyen, szólta Lia halkán, azt a ruhát fogom viselni, mely azon álarczos bárral volt rajtam, mikor önnel megismerkedtem. Ha beszélni akar velem, említse a »Sigurd« nevet és én követni fogom; páholyom a nyolczadik jobbról.

Ezzel távozott. Később, midőn a tánczene felhangzott és a tarka sokaság le és fel hullámzott a nagy teremben, ők ketten ültek a páholyban. Halkan beszélgettek, mert a szomszéd páholyokból kihallgathatták volna őket.

Lia levette álarczát és a piros bársony karszékből ült; a gróf majdnem egészen összevonta a páholy függönyeit, s e félhomályban letérdelt előtte.

A nő fel akart emelkedni.

— Helytelenül teszem, hogy meghallgatom önt, Hypolit gróf.

— Maradjon, suttogta a gróf, és hallgasson meg, ha ugyan van szíve, mert én kétkedem benne.

— En is, volt a felelet.

volt szükség: oldalról tökéletesen alája lehetett hatolnunk a sírkőnek. — Jól láttuk, hogy közvetlenül alatta, földdel, törmelékkel, mészzel fődött fakoporsó fekszik, és pedig szélesebb végével, vagyis a halottnak fejével, a főhajó oldalra és lábaival a fal felé. (Északról délnek.) Elrendeltük, hogy a munkás a halottnak a feje fölött fekvő földanyagot, le egész a derék tájáig, távolítsa el kellő óvatossággal, és a koporsónak felőlünk eső baloldalát tegye egészen szabaddá, hogy hosszát megláthassuk. Csakhamar kitűnt, hogy középtermű ember koporsójával van dolgunk, mire rögtön megjegyzém, hogy ez nem a fejedelem hamvait rejti magában: mert II. Rákóczi Ferencz ől magassága s egyébként is hatalmasan kifejezett testalkatu férfiú vala; az ő koporsója tehát ennél sokkal nagyobb. Világosan kitűnt továbbá, a mint az oltott mészreleget törökünk lassu munkával, vigyázva le és szétfeszegette, hogy koporsófüdel többé nincs. Ez hihetőleg, oly korhadt vala már, hogy midőn 1839. június 23-ikán a templom behorpadt talapzatát javító munkások reabukkantak és fölfeszítették, darabokra törött, s az ujra befödéskor nem tettek többé vissza, sem pedig legalább deszkákat nem raktak a helyére, hanem elég cynicus módon a nyitott koporsót csak behányták holmi porral, törmelékkel, s oltott meszet olvasztottak föléje. Magát a koponyát is (mely körülbelül a síralapra vésett Rákóczi-czimer alatt fekszik), mészreleget földből emelők ki. Kezeimbe vettem azt, s megörögtetvén, megkopogattam és gondosan vizsgáltam: ha vajjon rendszeren bebalzsamozott halottnak a feje e? ki volt-e szedve belőle az aggyelvé és e végből fel volt-e nyitva, a szokott csontfűrészeléssel?

De semmi leknek, fűrészelésnek nyoma nem vala rajta föfőfedezhető; a mi határozottan bizonyítja már a koporsónak középhosszu voltából merített következtetésem helyességét, hogy t. i. ez nem II. Rákóczi Ferencz feje, mint a melyet — Mikes Kelemen tanúsága szerint — a balzsamozó orvosok felfűrészelenek s aggyelvéjét kiszedték. Még nagyobb bizonyosság okáért megragadtam a teljesen ép koponyát, s az összeszáradt agytömeg kopogása a belső csontfalakhoz jól hallatszott, a mint erről Lobry atya is, ugyanezen művelet ismétlésevel meggyőződött. Különbösen, szabályos alkotásu, közep-nagysága, fehéres, immár kiszáradt férfikoponya volt, és pedig javakorában elhunyt, aránylag fiatal emberé: mert a fogak mind megvalának, még elég szép, ép, el nem vástott, el nem kopott állapotukban.

Kimondam véleményemet, hogy ezen, közvetlenül Rákóczi Ferencz fejedelem czimeres sírtáblája alatt nyugvó, középtermű férfiholttest nem lehet másé, mint a nevezett fejedelemnek az 1738-ik évi taborozás közben Csernavodán, elele 38-ik évében elhalálozott idősebbik fiáé: Rákóczi József herceg, erdélyi trónkövetelő. A ki is 1738. nov. 7-kén kelt végrendeletében meghagyta, hogy földi maradványait Konstantinápolyba szállítsán, ott a jezsuiták (ma a lazariszták) templomába, boldogul edesatyja mellé temessék; mely czélra 3000 piaszter hagyományozott a galatai jezsuita atyáknak. Kik is a fejedelmi Rákóczi-czimer

— Lia, kezdé a gróf, megkisértetem önt elfeledni, de lehetetlen volt. — Nem tudom elviselni, hogy ilyen hideg barátságot mutat irántam. Mondja, hogy még most is érez irántam szerelmet, mint régen, mondja, hogy nem felejtett el és megbocsát.

Lia nem felelt. Ajkát összeszorítva, me-reven maga elé nézve, mozdulatlanul ült helyén.

— Azon este, Lia, mely az utolsó volt, mit az ön közelében töltöttem, késő este ott voltam lakása kivilágított ablakai alatt, hogy még egyszer hallhassam hangját; nem is sejtettem, hogy ön eljegyzését tartja. Szíven azt tanácsolta: dobd el állásodat, nélkülse az ugy is sívár, hagyd el családodat, mely számodra nélkülse ugy is idegen! De az ész győzött s elutaztam.

Hogy mit éreztem, midőneljegyzését megtudtam, mint ébredt a vágy bennem, — hogy csak önt bírhassem, mindezt nem mondok el. Szívesen lemondtam volna önért mindenről. Megbűnhődtem érte, hogy sokáig voltam az ön elvárású társaságában és ha egy pillanattal megcsalottatnak érezte magát, — nekem egész életem ámbításból áll, mert tévesztett élet ez, mióta önt elvesztettem!

— Egy pillanatig! Lia mélyen sóhajtott. Nem álmodik-e? — Nem az a férfi térdelő előtt, ki feláldozta őt a viszonyoknak és nem adott-e neki mégis igazat, daczára nehezitelésének? Nem a rég eltemetett szerelem ébredt-e fel ismét szívében? Ha most azt mondaná neki: szerettek, minden csak látszat volt, mint egy álarcz, meg akartalak bosszulni, azért voltam hozzád olyan hideg; de sohasem feledtelek el. — Csókolj meg és legyünk egy pillanattal boldogok s e tudattal éljük át a sívár életet! Nem jobb-e egy pillanatig boldognak lenni, mint örökre lemondani?

A szép férfi szemében egy könnyecsepet látott ragyogni s Lia gyors mozdulattal huzta meg a selyemzsínort; a függönyök szétváltak és éles világosság nyomult a páholyba. Érezte, hogy még egy pillanat és el van vesz-

alá nyilván csakis egy Rákócziinak hamvait helyezhették, idegenét nem.)

Indokolt véleményemben a jelen volt kutatók mindnyájan oszlozának. A koponyát tehát visszahelyeztük a koporsóba; s miután a holttestnek melléről is a derekig eltávolítván a mészreleget és törmelékelt, láttuk, hogy — az 1839-ben a munkásoktól teljesen kifosztott koporsóban semmi ruhafoszlány, ékszer, fegyverdarab, — szóval, egyéb a pusztá csontváznál nem található: a további bolygatást, mint czéletalant és a már megtörtént constatálás után szükségtelen, abbanhagytuk. Deszkákkal födeleztük be a koporsót, és így jött reá a száraz törmelék, a mennyiben a gödörben el nem fért teljesen.

E helyütt tehát czélunkhoz nem jutván, most kérdés támadt: hogy a szentélynek melyik pontján folytassuk a kutatást? — En, Mikes Kelemennek már idézett utalására hivatkozva, azt kívántam, hogy a Zrinyi Ilona falba rakott emléktábla alatti tért, közvetlenül a déli főfal hosszában bontassuk föl: ott kell a nagy fejedelem koporsójának feküdni. P. Lobry supérieur azonban az épen átellenes oldalon, az oltár előtt balra, a mellékrajzot a főhajótól elválasztó korlát mellé lépve, a maga alatt lévő talajkockákra mutatott és állta, hogy zárdai hagyományok szerint a fejedelem teste azon a ponton nyugodnék. Szédesűk föl előbb ott a kockákat, és csak, ha ott hiába farnánk, nyitassuk föl a túlsó oldalt. A zárdai hagyományok elmentdomán már csak udvarias-ságból sem akarván, beléegyeztem, egyébként sem tartván lehetetlennek, hogy Rákóczi koporsóját az 1839-iki sírbolygatáskor nentalán oda helyezték volna által, és így erre vonatkoznak a hagyomány.

(Folyt. köv.)

Ujdonságok.

* **Gyönyörű szép hullócsillag** volt látható tegnap este 9 $\frac{1}{4}$ órakor. Az égboltozat déli lejtőjén keletről nyugatra indult egy élénk, vörösfényű csillag; lassan 4—5 másodpercig haladt, mintha csak figyeltlenül akarta volna egyszerű fényét és hosszu üstökét. — Ilyen szép meteor valóban igen ritkán látható.

*) Rákóczi József végrendeletét általunk kiadva lásd a »Magy. Történelmi Társ. 1890. évi folyama 414—419 l. A most vazolt sírfelnyitás eredményeképen nyilatkozom volt konstantinápolyi 1839-iki, már említett jelentésben ekként: »Rákóczi József ugyan egyelőre halálozása helyén Csernavodán temetett el s hamvainak átszállításáról a szűkszavu Mikes Kelemen nem emlékezik: mindazáltal, ugy látszik, hogy a porta engedélye erre nevezte utóbb kiadott, avagy a francia jezsuiták titkon szállították át a holttestet; elég az hozzá: erős okunk van hinni, hogy a fejedelemfi teste atyjáé közelében nyugoszsza örök álmait. Miről most bővebben nem írunk, csak jelezni kívántuk egyelőre.» (L. Századok, 1890. évi f. 16. l.) Most immár tudja a t. olvasó: miért nem írhattunk akkor bővebben!... Egyébiránt inkább a kiemelt titkos átszállítást mutatja az a körülmény, hogy Rákóczi József nevével jelölt emléktáblát a Szt.-Benoit-ban hasznaltan keresünk, hanem atya sírköve alá helyezték őt, családai czimere alá.

ve, s hiába volt minden lemondás. — Nem akarta, — hogy titok legyen közöttük, egy lépést sem akart tovább tenni a lejtőn.

— A multat nem lehet visszavarázsolni, Hypolit gróf! szólta Lia halk, de határozott hangon. Mindazt, mit most elmondott, nem árulom el senkinek, de egy asszonyhoz beszélt, ki már nem érti meg önt. Öszintén sajnálom önt, de én boldog vagyok.

Ha valamikor azt hitte, hogy szerettem, már az régen elmúlt; a leányok gyakran csalódnak és jó, ha az ember feledni tud. Mivel az ön iránti vonalom leánykori szépségtől volt, melyet mint asszony hamar elfeledtem, így nincs szükség bocsánatra; ön nem csalt meg engem ezért ne tegyen magának szemrehányást. S ha, mint mondja, még mindig szeret engem, erre csak azt mondhatom: győzze le e szerelmet, mert ez önnek most kötelessége, — s ugy fogja találni, hogy én minden ember iránt azzal a barátsággal viseltem, melyet ön hiedegnek nevez: utaztack el, ha én értem jött ide. Nevünket csak mint »Freya és Sigurd« említhetik együtt, más módon nem!

A gróf visszavonult a páholy háttérébe és önuralmát teljesen elveszítve. Liát karjaita ragadta és ajkát forró csókkal árasztotta el.

Lia e szót hallotta: elválás. Gyors mozdulattal kiszabadította magát a gróf karjai közül, halálsápadt arczán két égő piros folt látszott, zemei lázasan ragyogtak, arczát s ajkát zsebkendőjével törülgette, mintha azon Hypolit csókjainak látható nyoma lett volna. Midőn kendőjét ajkáról elvette, — azon vér cseppeket vett észre; Lia kissé megrázkódott s a gróf iszonyattal tekintett a kendőre.

— Mit tettem!

— A mit nem bocsáthatok meg önnek. felelte ő tompa hangon; arczát eltakarta a fekete bársony álarcczal és elhagyta a páholyt.

(Folyt. köv.)

ak is egy Rákócziinak (tek, idegenet nem.)
eményszobán a jelen volt
n oszlozának. A koponyát tek
a koporsóba; s miután a
l is a derekág eltávolítván
formákat, láttuk, hogy —
nkásoktól teljesen kifosztott
ruhafoszlan, ékszer, fe, yver
egyéb a puszta esontváznál
további bolygatást, mint czél-
negtörténet constatálás után
elhagyttuk. Deszkákkal föde-
söt, és így jött reá a száraz
ben a gödörben el nem fert

hat czélunkhoz nem jutván,
t: hogy a szentélynek melyk
a kutatást? — En, Mikes
dezett utalására hivatkozva,
a Zrínyi Ilona falba rakott
ert, közvetlenül a déli fal
k föl: ott kell a nagy
orsójának feküdni. P.
zonban az épen átellenes ol-
t balra, a mellékhajót a fö-
korlát mellé lépve, a maga
zkákra mutatott és állítá,
mások szerint a fejedelm
on nyugodnak. Szedessük föl
lakut, és csak, ha ott háiba
k föl a tüdőoldalt. A zéró
nmondani már csak udvarias-
n, belégyeztem, egyébként
ellenek, hogy Rákóczi koi-
ki sírbolygatáskor netalan
na által, és így erre vonat-
nv.

(Folyt. köv.)

onságok.

ti szép hullócsillag volt
a 9¼ órákor. Az égboltozat
ól nyugatra indult egy élénk,
lassan 4—5 másodpercig
kifogtatón akarta volna nagy-
sszu üstököt. — Ilyen szép
u ritkán látható.

zsef végrendeletét általunk
gy. Történelmi Tár. 1890.
419 B. A most vazolt sir-
nyekében nyilatkozta volt
889-iki, már említett jelenté-
Rákóczi József ugyan egy-
yven Csernavodán temetett
szállításáról a szűkszavu Mi-
emlékezéi: mindazáltal, úgy
rta engedélye erre nézve több
a francia jezsuiták titkon
olttestet; elég az hozzá: erős
gy a fejedelmi teste atyjáé
sza örök almai. Miről most
nk, csak jelezni kívántuk egy-
nk, 1890. évi f. 16. l.) Most
olvasó: miért nem irhattunk
... Egyébiránt inkább a ki-
ltást mutatja az a körülmény,
el nevével jelölt emléktáblát
hasztalan keresünk, hanem
styeztek őt, családi cimere alá.

minden lemondás. — Nem
titok legyen köztük, egy
tovább tenni a lejtőn.
nem lehet visszavárvósolui,
lt Lia hals, de határozot-
mit most elmondott, nem
de egy asszonyhoz beszélt,
meg őnt. Öszintén sajnálom
gyagok.

sz azt hitte, hogy szerettem.
ult; a leányok gyakran esa-
zt ember feledni tud. Mivel
om leánykori szeszély volt,
ony hamar elfeledtem, így
sanatra; őn nem csalt meg
gyen magának szemrehányást.
t, még mindig szeret engem,
tthatom: győzze le e sze-
neket most kötelessége, — s
ogy én minden ember iránt
viseltem, melyet őn hi-
zzék el, ha én értem jött
ak mint »Frya és Sigurd«
más módon nem!

vonult a páholy háttérébe
en elvesztve. Lát karjai
t forró csókkal árasztot-

llotta: elválás. Gyors mozo-
olta magát a gróf karjai
arzán két égő piros folt
zasan ragyogtak, arcát s
t törülgette, mintha azon
látható nyoma lett volna.
aról elvette. — azon vér
re; Lia kissé megrázkó-
zonyattal tekintett a ken-

h böcsáthatok meg önnek.
gon; arcát eltakarta a p-
reccsal és elhagyta a pá-
Folyt. köv.)

* **Közgyűlés kánikulában.** Ha
Debreczenben valaki a tukszemét akarja
megoperáltatni, már e czéleből közgyűlést hív
össze. Valóságos ragály itt a közgyűlésés. A
közgyűlésekre fecséreljük el az időket, a kü-
lönféle czimű táncmulatságokra pedig a pén-
zünket. Mi soha ki nem fogunk a közgyűlé-
sekből és táncmulatságokból. Lám, meg a ká-
nikulla napjaiban sem hagynak föl a közgyű-
lésekkel. Julius 28 ikára ismét városi közgyű-
lést hívnak össze. A főjegyző ur máris készíti
a tárgysorozatot, a helyett, hogy kényelmesen
pipázni ebb' a fene melegbe!

* **Villámcsapás.** A tegnapi futó vi-
har nem vonult el egész simán városunk ha-
tára felett; mert a zürzavarosan keringő, ha-
ragos, ólom-szürke színű felhőkből cikázó, tűz-
sugarak omlottak alá az eső-szomjas földre.
Leült a mennyök, vagy mint a nép mondja,
isten itélete fölé helyt, de nagyobb ká-
rokat csak a Rickli Géza hegyesi tanyáján tett,
a hol is egyenest a tanyai kovács műhelyébe
üttött be egy vakító fényvel sziporkázó tüzes
mennök. Emberéletben ugyan nem esett kár,
de a szeszélyes villámcsapás a műhelyben ta-
lalt vasakat s különféle értékes vasszerszámok-
kat mind össze-vissza törölte. A műhely épü-
letet magán sikerült megmennteni az elégsőt.

* **Érdekes hangverseny** lesz váro-
sunkban a jövő hó elején, melynek jóvédelme
a debreczeni színházi nyugdíjintézet javára
fordítatik. A hangversenyben részt vesznek a
régí jó gardából: a D a l n o k y p á r, a budape-
sti operaház tagjai, M a n d o k y Béla és
n e j e, a debreczeni színház nyugdíjazott tagjai,
az ifjú gardából pedig K o c s i s Etel, a tehet-
séges fiatal enekeső, ki ez alkalommal fogja
bemutetni a debreczeni közönség előtt halad-
sát, opera-részleteket és népdalokat adván elő.
Lesznek még más közreműködők is, de azok-
nak neveit egyelőre nem hozzuk nyilvánosságra.
A hangversenyre már javában folynak az elő-
készületek, s a műsor oly érdekes és változatos
lesz, hogy valódi élvezetet fog szerepni a köz-
önségnek, mely — nyár idején — bizony
híjjával van a nemesebb szórakozásoknak. A
hangverseny napja és helye még nincs meg-
állapítva, de mi az utóbbira nézve azt tanácsol-
ná a rendezőségek, hogy vagy a nagyerdei
vigadóban, vagy pedig a »Margit-fürdő« dísz-
termében tartsák meg a hangversenyt.

* **Bizottsági ülés.** Holnap délután a
jog és pénzügyi bizottság gyűlést tart a város-
ház tanácstermében a fősópan elnöklete alatt.

* **Rendkívüli tárgyak a közép-
iskolában.** Tekintettel arra, hogy a közép-
iskolában a rendkívüli tárgyakat eddig minden
rendszer nélkül tanították a közoktatási-
ügyi miniszter utasítást adott ki e tárgyak ta-
nitása tekintetében. A rendkívüli tárgyak a kö-
vetkezők: gimnasiunokban az ének, francia
nyelv, gyorsírás, egészségügy, a reálskolákban
az ének, latin nyelv, gyorsírás, egészségügy,
könyvvitelés. A rendkívüli tárgyak rövid tan-
tervét a viszonyokhoz képest minden intézet
maga állapítja meg s a tankerületi fő-
igazgatóknak mutatja be, ki viszont jóváhagyás
végett a miniszternek terjeszti föl. A tárgyak
tanítására nevez a következők iránnyakod: az
igazgatóknak s különösen az osztályfőnököknek
ügyelniök kell, hogy a gyengébb tanulókat a rend-
kívüli tárgyakról tiltásuk el; két új rendkívüli
tantárgyat egy évben megkezdzeni nem szabad;
a tanítás mindenütt gyakorlati legyen, a jelent-
kezett tanulókat czélszerű két vagy három cso-
portba osztani.

* **A Miklós-utca aszfaltozása.** A
városi mérnöki hivatal egy tervezetet és költ-
ségvetést nyújtott be a Miklós-utca aszfalto-
zása tárgyában a tanácshoz. A tervet T i k o s
Imre városi mérnök készítette. A költségvetés
kimitatása szerint a szép utca aszfaltrozása
15458 frt 46 krba kerülne. A tanács az egész
tervezetet és költségvetést véleményezés végett
S z a b ó József főszámvevőnek adta ki.

* **Kinevezések.** Albrákká neveztek
ki: T a t a y Ferenc debreczeni tsvéki jegyző
a h-nánási, K o l b e n h a y e r Kálmán deb-
reczeni törvényszéki jegyző a debreczeni járás-
bíróvá.

* **Mének osztályozása.** Az állami
mentélepek ménanyagának osztályozását, illetve
kiselezését ez évben a következő napokon
tartják meg: Baján jul. 20-án, Bábólnán jul.
23-án, Székesfehérvárott jul. 25-én, Palinban
jul. 27-én, Nagy-Atádon jul. 29-én, Baján aug.
4-én, Dorozsmán aug. 6-án, Verseczen aug.
8-án, Mezöhegyesen aug. 10-én, Nagy-Körösn
aug. 12-én, Rimaszombatban aug. 15-én, Eperje-
sen aug. 17-én, Turia-Remetén aug. 20-án,
D e b r e c z e n b e n aug. 23-án, Deesen aug.
10-én, Homoródon aug. 12-én és Sepsí-Szent-
györgyön aug. 15-én.

* **Szerencsétlenség czéllövésnél.**
Gyapjun, Bihar megyében Markovics Emma,
Markovics Károly földbirtokos leánya szeren-
csétlenül járt. Flóbert-fegyverrel czélba lőtt s
ez alkalommal a fegyver rosszul sülvén el, a
töltés a leány arcába fúródott és szemét is
megsértette.

* **Gyilkos golyó** cimzen megirt új-
donságokra vonatkozólag írhatjuk ma a követ-
kező, hiteles részleteket. A hortobágyi vasúti
bakter fiát, mint most már kiderült, nem ide-
gen vadászberek lötték meg, mint azt a fiu
is vallotta, hanem saját maga volt szerencsét-
lenségének okozója. Valami dinamit-jelző pat-
ront lopott el apjától, s ezzel, mikor azt első-
löt, löt meg magát. Sérülései nem éleve-
szélyesek, de orvosi ápolásra van szüksége.

* **Az emlékkerti vizartó.** Idegenek,
különösen tüdővészerek, kik a debreczeni
egészséges por és kétáru torony bányulására
jönnek városunkba, igen megbotránkozhatnak
azok felett, a miket a kollegium előtti emlékk-
ert vizartó medenczéjében lehet látni, mely
kicsiben csaknem olyan, mint az Augiás király
hires istállója. Tehát ezen idegenek kedvéért,
kik meg nem szókták meg az egyes specialis,
debreczeni sajtásokat, tehát a kik még bot-
ránkozni is tudnak azok felett, kérjük az
emlékkert legfőbb felügyelőit, hogy vessenek egy-
két pillantást a kert ugynevezett vizartó
medenczéjére, melyben ugyan már évek óta
nincs víz, de a melybe azért évek óta gyűl
a mindenféle szenny, szemét, ronsdag, piszok,
ragályos és büzös galadság. Talán az ott látottak-
tól, ha épen meg nem is botránkoznak, mint a
finnyás idegenek, de legalább megillelődnék,
a közegészség érdekében ki is tisztítatják azt
a kolera s hagymáz bacziilusokat termelő bü-
zös medenczét, mely inkább hasonlít valami
óriási moslékos dézshához, mint éppen egy elő-
kelő sétakert vizartó medenczéjéhez.

* **A cigarettázás.** Azt mondják, hogy az igazi
dohányos ember cigarettázik, mert a dohány ig izi
elvezete a dohányfüst elnyelésében nyilvánul. És tény-
leg a füstök igaz hazájában: Törökországban, a leg-
utolsó parasztnak is van dobozva, melyben sűrűn ko-
torás, valahányszor a maga sordorla papírsvarká el-
fogott. A török a csibuk mellett csak cigarettát szí
s csak a legújabb időben szoktak rá a szivarra is. —
De azért a török azt tartja, hogy a füst csak cigaret-
tából kellemes. — Nagy elterjedése van a cigarettának
Amerikában is, hol — különösen Mexikóban — nincs
egy talpalatnyi hely kávéházakban, vendé lökben, hol
cigarett-csu kák nem hevernének. Vannak egyesek,
kik abból élnek, hogy éneket idején összeszedik vagy
szedelik e csukákat és a bennök talált dohányt újra
hüvelyekbe tömik és elarúsitják. Itt egy füst alatt
megemlítjük, hogy Milán szerb ex-herceg egyike a leg-
szeszélyesebb cigarettázóknak. Egy évszaka képes
5-6 doboz cigarettát elfogyasztani, csak hogy ő a ci-
garettát csak féliz szívja el, míg nemzetiek milliót
egészen elfogyasztja.

* **Meddig élünk.** Richardson angol or-
vos, miután egész tudományos értekezést írt
arról, hogy az életkort mindenki szülőitől
öröklí, végül azt állítja, hogy ki is lehet szá-
mitani egész valószínűséggel, hogy ki mennyi
ideig él. Csak össze kell írni, hogy az illető
apja, anyja, nagypapja, nagy nyja mennyi ideig
élt. Ezt az összeget ossza el hatal, a mi kijön,
az az életheje.

* **Plakátok a bírószá előtt.** Pla-
kátkon elég gyakran olvasható, 50—100 ara-
nyat kap az, a ki ennek meg ennek a czég-
nek poloskairt szeret megveszi, s egy polos-
kát mégis fel tud mutatni, vagy ha van egy
szeploje X. szepítőszert kiváló kozmetikájának
megvétele és használata után. De hogy a be-
mutatott szeplo vagy poloska után valakinek
kifizetése volna egy garast, arról mind e napig
senkisem értesült. Kivéteit képez e tekintet-
ben az az eset, mely legközelebb Londonban
történt. Egy odaváló czég azt hirdette, hogy
a ki megveszi és használja influenza ellen va-
ló gyógyszerét s az influenzát mégis megkap-
ja, az a tiszteltreméltó személy kap ezer for-
intot. Történt hogy Carsill asszonyság meg-
vette s használta a hirdettelt gyógszert, utána
pedig megkapta az influenzát. Egészen jógában
érezte magát a nevezett asszonyság, mikor a
hirdetés alapján az illetőczégghez fordult s kö-
vetelte ezer forintját. A czég nem fizetett. —
Carsill asszony a bíró elé vitte a dolgot és a
bíró nemcsak az ezer forintot ítélte meg ne-
ki, de azonfelül az influenza-gyógyító czéget a
perköltségekben is elmarasztalta.

* **Gyanus halál.** Különös módon szó-
lítottta el az Ur ez árnyékvilágból a kasza-közi
kis P a p p Mihályt. Egy városzerte ismert,
sánta kis törpe emberke volt ez. Foglalkozá-
sára nézve még mindig lakatos segéd, bár
éveinek száma felülhaladta az 53-at. Szerette
az italt nagyon a jámbor, különösen, ha nem
viz volt. Körülbelül ez a szenvedély is okozta
vesztét. Tegnapi délután történt gysáros halála.
Akkor ugyanis kissé pityókás fövel kasza-közi
958. szám alatti lakására haza biczékelve, le-
ült ebédelni, de vesztére Mert jól sem tudott
lakni, mindjárt a legelső kanál levestől —
m e g f u l d t. Holtestét a kórházba szállítot-
ták. Majd a boncolás kifogja deríteni a hir-
telen halál eredeti okát, mely különben e jó
embernel is valószínűleg a szeszes italok mér-
teken tül élvezése lehetett.

* **Megbíráságt kofaasszony.** Az
I. ker. kapitányság 5 frt pénzbírságra ítelt egy
arasos szájju kofaasszonyt, ki tegnapi utálatos,
undok szitkokkal támadt egy uri asszony vevő-
jére. Igen helyesen eszelecszik rendőrségünk, ha
ily szigoruan bánik el a gyümölcsös és más
áru sátrak hájas és három élű nyelvű
»madánnyai«k, mert azok éktelen, szennyes
beszedeikkel gyakran megbotránkozatták a
vásárló közönséget és a jövőmenket. —
Azt hiszik e jó asszonyok, —
hogy nekik kofalétekre minden szabad, vagy
hogy éppen nekik privilegiumok van az ocsmá-
ny beszédek folytatására. Durva, faragatlan
paraszt nép ez, kik, ha csak a rendőrség nem
korlatolja őket, maholnap reáülnek a vá-
sárló közönség fejére is.

* **Kertész lak.** A város a nagyerdei
kertész számára egy czélszerűbb lakoskát
szándékozik építtetni. Az építéshez a N.-Ujj-
utca 1613 számú ház anyagját fojják elhasz-
nálni. Az építést még őszre befejezik.

* **A gömöri bicskások.** Onét jöttek
le valahonét a gömöri mészhegyesek közül
hozzánk a jó madarak. — kik itt az alföldön
szabadabb életet gondoltak. A dolog ott sem
volt kenyerök, természetesen nálunk sem dol-
goztak. A henyelés,lopás sokkal könnyebb és
edesebb kenyér, különösen a külsőségeken, a
szöllös kertekben garázdálkodtak. Az közön-
séges dolog volt előttök, hogy bementek vala-
melyik nyaralóba, s ott a szakácsné szemé-
lätára felették az uraság számára készített fi-
nom pecsenyéket, sülteket söt meg italt is
kértek hozzá. Négyen voltak, marcsona képi
csavargók, tehát nem igen születtek nekik el-
len. De tegnap rajta vettettek. A czepléd-
utcai temetőben sziestáltak mind a négyen,
csakugy czélnélkül boljongtak a vadvirágok-
tól illatos sirok közt, hol egyhelyet a sirásó és
fia ép valami új lakó számára ástak »kovár-
telyt«. Mély volt már a gödör még a fejük sem
látszott ki. Az öreg sirásó annyira beleázott
a buzgó munkába, hogy 3 forintos tájéki-
páját, s vadonatuj kalapját is letette, kitette a
sirdödör szélére kihányt hantokra. —
A ficzók a gazdátlan jöszagot természetesen
nem hagytták ott, hanem magukkal elemelek,
bár a sirásó, ki időközben észrevette őket,
erősen, kézzel és lábál is tiltakozott az el-
len. Elvitték biz azok, még readásul a sirásót
is majd elnadragolták, ki egész a csapó-kertig
kergette őket. Azonban vesztükre kerültek ide,
mert itt a talyigások lefűltek őket, ép akkor,
mikor egyik csapó kerti kis fűszertüzből a
kaszát akarták elemelni, mi a keresekődo-
valamiért kifordult a boltból. Jött rendőr is,
de a négy jómádár közül kettő elrepült, csak
kettő maradt a hurokban, Sivák István és
Orbán András ezek, kiket a rendőrök is
csak nagyobb »hajcíh« után tudtak a »tett-
helyre« beszállítani.

* **A zónaidő Debreczenben.** A bel-
ügyminiszter rendeleti utron kereste meg az
összes önálló törvényhatóságokkal bíró váro-
sokat, köztük Debreczont is, hogy egy intéz-
kedjenek előre miszerint a f. hó 31-ről augusztus
1-re virradólag a régi időszámításról a
középeurópai egyseges időszámításra átles-
sen térni. E tekintetben, mint a rendeletben is
foglaltatik, a miniszterium is segélyére lesz a
hatóságoknak.

* **Rajz és festészet tanítás.** Krisz-
tiáni István rajztanar értesíti az érdeklődő köz-
önséget, hogy július augusztus, szeptember,
hónapokban a rajzolás és festészet minden
ágából kezdők és haladók részére házaknál
órákat ad. Ugyiszintén arczképek rajzolását és
festését kreta, szén, aquarelle és olaj festéshez
üles vagy fenékpét után, valamint régi képek
újítását is elvállaja. Értekezni lehet Krisztiani-
val hüvelyes-utca 1068 szám alatti lakásán
reggel 8 és 9 óra között, vagy pedig levelbe-
lileg is.

* **Köszönetnyilvánítás.** A »Csoko-
nai-kör«-ház alapja tökéjének gyarapítására jú-
lius hó 25-én tartott nyári mulatság alkalmá-
val a következő felülfizetések folyak be: Kom-
lössy Arthur ur 5 frt, Mark Endre 4 frt, Ka-
szanyiczky Endre ur 3 frt, Horváth István ur
3 frt, Gerster Gyula ur 3 frt, Weinberger Al-
bert ur 3 frt, özv. Komlössy Imréné úrhölgy 2
frt, Szabó Kálmán ur 2 frt, dr. Kola János ur
1 frt, Újváry István ur 1 frt, Bodó Sámuelné
úrhölgy 2 frt és dr. Szántó Sámuel ur 1 frt,
összesen 28 frt. Mely nagybecsű adományok-
kat amidőn nyilvánosan nyugtázom, egyszer-
mind őszinte köszönetemet fejezem ki a ne-
mes czél előmozdításért a t. felülfizetőknek.
Debreczen, 1892. július 10. Tisztelettel Tóth
Béla a »Csokonai kör« pénztárnoka.

* **Ifj. Gyürky Sándor** papirkeres-
kedésbe egy jó házból való 3-4 gymnázium-
mestert vezetett keresztény ifjú tanulóul fel-
vétetik.

A 13-ik huszárezred fia.

A budapesti Ferenc József lovasági ka-
szárnyában tegnap egy megható és kedves tör-
ténét játszódott le, melynek vége az lett, hogy
az ezred egy kis rekrutával megszapordott, a
kiből idővel bizonyára a regimenthez méltó
huszárgyerekek lesz.

A dolog azon kezdődött, hogy tegnap reg-
gel belovagolt a kaszárnya kapuján Szász hu-
szárönkéntes, fél kézzel tartva a kantszárát,
a másik kezében egy szokatlan csomaggal.

Egyenesen odaovagolt az inspekciószisz-
temhez, Szikszay Ferenc hadnagyhoz, leugrik a
lörl s jelenti, hogy mikor a városlijeten átlo-
vagolt, egy ároknak egy pályás babát talált,
egészen elhagyottan, valamely szerencsétlen
anyától kitéve.

Közel-távol egy lélek se mutatkozott. Az
önkéntes megsajnáta a vinyogó jöszagot, le-
szállt, fölvette s úgy ill. vissza vele a nyeregbe.
Azrác vágatott egyenesen haza a kaszárnyába
s a kis gyereket, a ki fiu volt, átadta az ins-
pekciószisztemnek.

A hadnagy urat meglehetősen zavarba
hozta a váratlan ajándék. Végre elhatározta,
hogy fölbezi a dolgot s karján a kicsikével,
önkéntesek és közbizsárok kíséretében sietett
Bessenyei ezredhez.

Képzeltető, hogy az ezredet is meglepte
a harcziak élén pályás babával beállító had-
nagy. A kicsike sírni kezdett s a huszárok
rögtön kitalálták, hogy ehes. Egy legény tejt
futott, a gyereket megittatták s attól kezdve
olyan barátságosan mosolygott mindenkire,
hogy egyszeribe megnyerte a katonák rokonsz-
envét.

Bessenyei ezredes gondolkozott, hogy mit
csináljon. Ismeretes, hogy az ezredes jószívü,
kedves, gavalier ember s természetesen ő is
megsajnáta a kis fiut. De mit lehessen vele
tenni a Ferenc József lovasági kaszárnyában?
Valaki indítványozta, hogy telefonozzanak
a mentőtársulathoz s vitessék el a fiut. Igen ám,
de a mentőköt csak a sebésztűk és a szeren-
csétlenül jártak érdeklík, ennek a gyermeknek
pedig semmi baja nem volt, söt kitűnően érzi
magát.

Éppen azon tanakodtak, hogy maga az
ezred örökre fogadia e. vagy pedig értesítsek
a rendőrséget, — mikor előlép Jelenszki
örmester s jelenti alásan az ezredes urnak,
hogy neki kéri valója van.

— No csak ki vele! biztatja az ezredes.
— Jelentem alásan ezredes uram, hogy
ha nem akad senki, és azt a gyereket elváll-
alom. Feleségem van, otthonom van, gyerme-
kem pedig nincs Majd fölvevük mi azt.

Az örmeister nemcsak elvállalom tetszést
és helyeslést kéltett. Az örmeister mind-
járt fel is kérte keresztapának Szikszay Fe-
rencz hadnagyot s az ezred ünnepeisen fogja
megkereszteltetni a kéthónapos rekrutát.

Igy történt meg z a kis idill a kaszár-
nyában. Az anyai szív elhagyta, a katonasziv
megmentette a pusztulásnak szánt gyereket.

Irodalom és művészet.

Uj Decameron cím alatt érdekes vá-
llalat indult meg Budapesten Ráth Mór kiadá-
sában. Ezen vállalat diszes kiállításban, első
rangú írók fordításában, a modern világiroda-
lom legérdekesebb kisebb elbeszéléseit gyűjtí-
 össze, önálló kötetekben. Első sorban azon
francia beszélyeket, melyek valóságos diadal-
menetben világszerte meghódítják a művel-
nyelvek irodalom kedvelőit és rövid idő alatt
40—50 kiadást érnek. Guy de Maupassant
után, ki nálunk is egész iskolát alapított, kö-
vetkezni fognak: Halevy, Coppée, Droz, A.
Daudet, Zola, Gyp, Bourget és a modern fran-
cia irodalom többi kitűnőségei, valamint később
az orosz, angol, olasz, svéd, norvég elbeszélé-
sek legkiválóbb alkotásai. Kéthetenként egy-egy
40 kros füzet fog megjelenni, 5—6 füzet egy
teljesen önálló kötetet képez. Minden kötet
külön kapható. Senki sincs kötelezve az egész
vállalatot beszerezni.

TÖRVÉNYSZÉK

Az Atzél-Karsay párbajügy. Az
Atzél-Karsay párbajgyűben a törvényszék bün-
vádi felelősségre vont a négy párbaj segédét.
A vizsgálóbíró már ki is hallgatta Gajari
Ödön, B e n e c z k y Ferencz fősópan és Elek
Guszávót, mig Károlyi Tibor gróf mentelmi jo-
gának felügyelteszte végett a tsvék felírt a
főrendházhoz. Atzél Béla bárót nem kérték ki
a képviselőházból, mert biztosra vették, hogy
mandátumát meg-emmissítk. Azonban a tsvék
is csaiódott, mint mindenki. Most hát mégis
csak ki kell kéri a bárót a háztól.

Különfélék.

Uj Eiffel-torony. Koppenhágában egy
társaság alakult, mely az állatker egyik domb-
ján egy Eiffel tornyot akar építtetni. Arról a
helyről, hová a tornyot tervezik, gyönyörű ki-
látás nyílik a városra s a körül fekvő »Sunde-
ra. A torony a párisi minta után készírelg vas
és aczélból készül; 500 méter magas lesz s
4000 embert fogadhat be. Villamos fényvel vil-
lágítják meg és vendéglöket, kávéházakat, szin-
házakat rendeznek be rajta.

Közzgazdaság.

A vetések állása. A vetések állása
és a mezőgazdasági állapot, június 26-tól július
9-ig bezárólag a földművelési minisztériumból
az allandó gazdasági tudósítókól beérkezett
jelentések alapján a következő volt: Az időjá-
rás allandóan változik, hetről-hétre egyik szél-
sőségből a másikba csap át, úgy hogy a nö-
vényzet fejlődése sem volt normalis, egyszer
rohamos fejlődés, masszor teljes visszaesés s
az utóbbi időben, a mikor már az aratás meg-
indult, a rekkenő hőség következtében, az amugy
is sok helyen rozsdás, helyenkint üszkösöcs vete-
sek kalaszaiban a szemképződés nem volt
mindenütt kielégítő. Nem annyira az álló, mint
inkább a megdőlő gabona szenvedett leginkább.
Az ország több vidéken, nevezetesen Békes,
Csanád, Szolnok, Bihar, Pest, Bács-Bodrog, To-
rontál és Temes megyében igen nagy hőség urál-
kodik, mi által a tavaszi termények is fonyad-
nak és sárgulnak. A gabonavetések közül mi-
nőségileg legjobb a rozs, az őszirpa és a ko-
rábban learatott buza. A tavaszi árpa általában
középtermést ígér, a zab még elég jól áll. ki-
véve az alsó vidékeket, ahol idő előtt áll. Er-
k. Kapás növények esetl kívánnak, több helyen a
gaz nagyon elterjedt köztűk, burgonya jó kö-
zép természettel bíztat. Hüvelyes és kerti vete-
nyek kielégítően állanak, de a hőségben nehél
fonyadnak. Kender, len, dohány és kormó ese-
kely kivételül jök. Takarmányműek külön-
böző természetűek; legelők több helyen lesül-
tek. Szőlők csak helyenkint közel ígér meglehe-
tős jötmést, a peronospora ismét nagy mérv-
ben fellépett. Gyümölcs: szilva, keves alma
kérte és barack kivételével nem lesz, sok le-
hullott.

Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
(Szerkesztőség és kiadóhivatal: nagy-uj-utca 1702. sz.)

Női-ruhaszövetek, gyapju voileok,
mosó voileok, batist, zephir, atlas-satin,
vásznak, kész fehérneműek,
szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítők

SZABÓ LAJOS FIAI

üzégnél.

(171) Leszállított árúk az egész idény alatt. 58-

Befőzni való finom
muskotály körtve
megrendelhető:
Piacz-u. 1900. sz. a

Szöllő gazdák
figyelmébe!
Peronospóra ellen való
permetezéshez
AZURINT
feloldva üvegszámra
ugy **RÉZGÁLICZOT,**
jegeczes **SZÓDÁT**
igen jutányos árban ajánl
Rickl József Zelmos.

(3.) 48.

„THE GRESHAM“
életbiztosító társaság Londonban.

Magyarországi fiók: BUDAPEST. Ferenz J.-tér 5, 6, a társaság házában.	Ausztiai fiók: Bécs, Gisellastrasse 1. sz. a társaság házában.
A társaság vagyona 1891. június 30-án — — — — —	frank 117. 550.797. —
Évi bevétel biztosítások- és kamatból 1891. június 30.	20. 725. 259. —
Kifizetések biztosítási és já- radéki szerződések és visz- szavásárlások stb. után a társaság fenállása óta (1848)	249. 311. 499. —
A legutóbbi 12 havi üzleti idő alatt a társaságnál értékig nyújtattak be aján- latok, miáltal a társaság fenállása óta benyújtott ajánlatok összértéke — — —	1.728. 184. 555. —

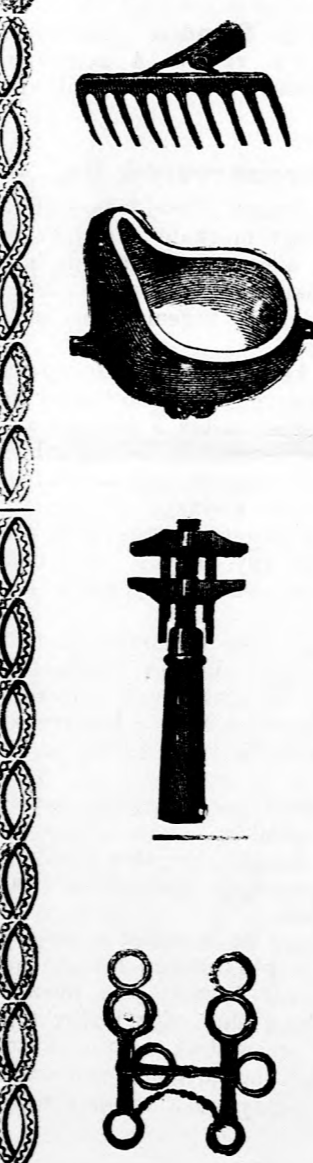
értékre megy. — Prospektusokkal és díjtábláza-
tokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket ki-
állít, továbbá ajánlatokkal díjmentesen szolgálnak
az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb vá-
rosában az ügynök urak és a **magyar és osztrák**
fiókok. (295.) 1-3.

Férfi chiffon ingek
a hirneves Schroll-féle chiffonból
1 frt 90 kr, 2 frt 20 kr, 2 frt 60 kr
GALLÉROK,
kéz- és
NYAKKENDŐK,
harisnyák, keztük.
Napernyők.
esernyők.

Kész mosó gyermek ruhácskák,
Brassói posztók,
TRICOT
Peruvien és Doskin.

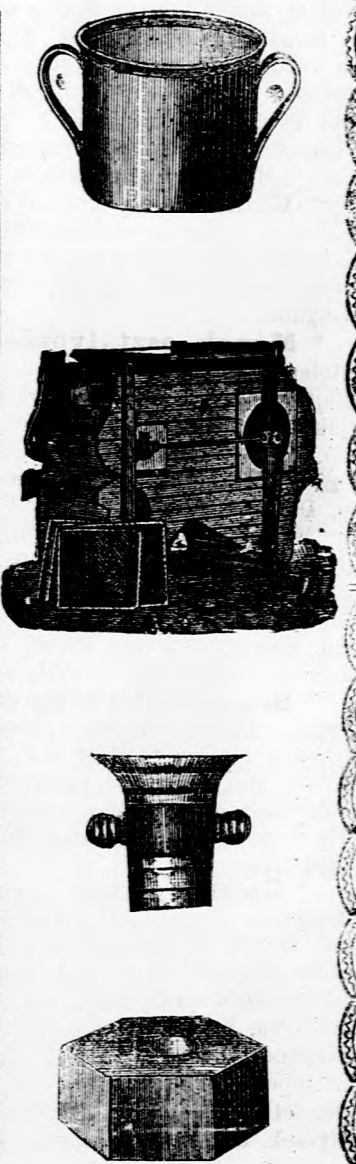
SZABÓ LAJOS FIAI
CZÉGNÉL.

(8.) 86 -

Valódi francia és angol szerszámok
minden iparághoz és minden darab mellett jótállás,
 Épület-vasalások és kátránytető-lemezek.
rúdvasak, lemezek, VASTARTÁLYOK,
legfinomabb öntött aczélok és fémek.
Gazdasági-, kerti-, házi- és konyhafelszerelések,
Kerti lóczák és vas-butorok, árnyékszék-closettek és vízvezetési kagylók.
AGYAG- és VAS-KÁLYHÁK, KONYHÁK,
Tizedes és egyensúly mérlegek
legjobb minőségben,
Peronospóra szőlőpenészgomba fecskendőgépek
legjobb rendszer (részteljesítésre is.)
Tűz- és betörés elleni pénzszekrények,
kirakat- és ajtó aczél-redőnyök.
Legelőbb beszerzési forrás.
(Képes árlap minden szakmára nézve ingyen és bérmentve.)

TÓTH GYULA
ELŐBB
TÓTH LAJOS és TÁRSA
(6.) **vasnagykereskedés** 49.-
DEBRECZEN, VÁROSHÁZÁBAN.

ÜZLETHELYISÉG Debreczenben,
kereskedelmi- és iparbank palota (a megyeház mellett).
 FIÓKÜZLET: H.-Böszörmény, Bazár-épület.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni,
miserint a

„KEGYELET“
temetkezési intézet,

mely **Kernáts és Fischer** cég alatt vezetett, — Fischer
János urnak a cégből történt kilépése folytán, azt

Kernáts Gyula
cég alatt tovább vezetni fogom.

A midőn a fenti körülményt a n. é. közönségnek tudomá-
sára hozni szerencsém van, egyuttal tudatom, hogy az eddigi
árakat **tetemesen** lejjebb szállítottam, a miről is a n. érd.
közönség **meggyőződést** szerezhet.

A leggyorsabb temetések rendezését a legdisze-
sebbig a **legnagyobb pontossággal** és a **legelőbb** elvállalom s
eszközölöm.

Kérve a n. é. közönségnek becses bizalmát és támogatását
és én biztosítom a **legtisztességesebb** és szolid **szolid ki-
szolgálásról,**

(275.) 7-20.

alázatos szolgálja
Kernáts Gyula,
„KEGYELET“ temetkezési intézet

Érez-koporsók eredeti gyári árban árjegyzék szerint.

Pa- és házsony-koporsóknál nagy árleengedés.